

Παμμακεδονική Ενωση Η.Π.Α - Καναδά

Τα 50 χρόνια από την ίδρυσή της, τον Ιανουάριο του 1947, γιορτάζει φέτος η Παμμακεδονική Ενωση ΗΠΑ - Καναδά, η οποία αντιπροσωπεύει 180 συλλόγους και συσπειρώνει στις τάξεις της περισσότερους από 200.000 απόδημους Μακεδόνες. Μια επέτειος που σημαδεύτηκε όμως από την αποχώρηση των συλλόγων του Καναδά από την Ενωση και τη δημιουργία της Παμμακεδονικής Ομοσπονδίας Καναδά. Η ιδρυτική συνεδρίαση της νέας Ομοσπονδίας πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του Ζ' Παγκοσμίου Συνεδρίου των Παμμακεδονικών Ενώσεων.

Οι πρώτες ενώσεις

Η ιστορία των Μακεδόνων της Αμερικής είναι πολύ μεγαλύτερη σε διάρκεια από την ίδρυση της Παμμακεδονικής. Ταυτίζεται με τη μετανάστευση των Μακεδόνων τον περασμένο αιώνα από την Ελλάδα, όταν η Μακεδονία δεν είχε απελευθερωθεί ακόμη από την Οθωμανική

Αυτοκρατορία. Από την πρώτη κιόλας πενταετία του αιώνα αυτού, οι Μακεδόνες μετανάστες ίδρυσαν τους πρώτους τους συλλόγους, όπως αυτών του Βελβενδού και της Κορυφής Κοζάνης, για την αλληλοβοήθεια των μεταναστών, αλλά και τη βοήθεια προς τους συγγενείς και την πατρίδα που άφησαν πίσω τους. Πολλοί μάλιστα απ'αυτούς, κατά τη διάρκεια του ένοπλου Μακεδονικού Αγώνα, επέστρεψαν εθελοντικά και πολέμησαν για την απελευθέρωση της Μακεδονίας.

Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο οι μετανάστες αυξήθηκαν και οι Μακεδόνες μαζί με τους υπόλοιπους Έλληνες συνέχισαν τη δημιουργία νέων συλλόγων, ελληνικών σχολείων και κοινοτήτων, εκκλησιών και προσέφεραν υπηρεσίες στις

νέες τους πατρίδες. Βοήθησαν όμως και την Ελλάδα με σημαντικά κοινωφελή έργα. Στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου έντονη υπήρξε η δραστηριότητα παροχής βοήθειας στην Αμερική και την Ελλάδα. Στην Ελλάδα συνεχίστηκε και μετά τον πόλεμο

στην ανοικοδόμηση και συνεχίζεται και μέχρι σήμερα.

Από τους πρώτους συλλόγους που δημιουργήθηκαν είναι η Παμμακεδονική Ελληνική Ενωση Νητρώιτ, που ιδρύθηκε το 1933, ο Αλληλοβοηθητικός Εκπαιδευτικός Σύλλογος Δυτικομακεδόνων της Νέας Υόρκης Αλιάκμων, που ιδρύθηκε το 1937, ο Μέγας Αλέξανδρος του Σικάγο, το 1938 και ο Σύνδεσμος Αμερικανικών Μακεδονικών Σωματείων που ιδρύθηκε το 1944 στη Νέα Υόρκη.

Η γένεση

Το 1946, τα δύο σωματεία του Σικάγο και του Νητρώιτ ενώνονται και εκλέγουν τον Στυλιανό Παπαδόπουλο, γε-

νικό γραμματέα, ο οποίος θα επισκεφθεί τη Νέα Αγγλία και θα διαπιστώσει για μια ακόμη φορά ότι η Ένωση πρέπει να αρχίσει από τη Νέα Υόρκη. Έτσι λοιπόν το Νοέμβριο του 1946 οι σύλλογοι της Νέας Υόρκης και της Ουάσιγκτον στέλνουν τον Νικ.Βούρκα στο Σικάγο για να προσκαλέσει τα δύο σωματεία στη Νέα Υόρκη. Η ημερομηνία αυτή θα αποτελέσει και το ορόσημο για την ίδρυση της Παμμακεδονικής Ένωσης Αμερικής.

Στις 11 Ιανουαρίου 1947 ελήφθησαν οι εξής αποφάσεις: 1) Ονομα, 2) Υπογραφή του 1ου Πιστοποιητικού μεταξύ των παρευρισκομένων και σκοποί της Ένωσης, 3) Εκλογή Εκτελεστικής Επιτροπής με πρόεδρο τον Δρ.Στ. Λαδά, ταμία το Νικ.Βούρκα, γραμματέα το Νικ.Μάτκο και συμβούλους τους Θεμ. Οικονομίδα και Δημ.Βόζιο.

Η Επιτροπή είχε σαν αρμοδιότητες να καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην πολιτεία της Νέας Υόρκης και την Ουάσιγκτον, να ετοιμάσει τους εσωτερικούς κανονισμούς της οργάνωσης, να δημιουργήσει νέα τμήματα, να εντάξει στη Παμμακεδονική όλους τους προϋπάρχοντες συλλόγους και να διοργανώσει το πρώτο συνέδριο που έγινε από 19 μέχρι 21 Σεπτεμβρίου 1947 στη Νέα Υόρκη.

Εδώ λοιπόν άρχισε και συνεχίζεται η ένδοξη ιστορία της Παμμακεδονικής.

Η προσφορά

Στα 50 χρόνια που πέρασαν από τότε, μεταξύ των πολυάριθμων δραστηριοτήτων της Ένωσης ξεχωρίζει η υποστήριξη των εθνικών θεμάτων και η οικονομική ενίσχυση κοινωφελών ιδρυμάτων, ενώ βρίσκεται πάντοτε στην πρώτη γραμμή της καταπολέμησης της πλαστογράφησης της ιστορίας της Μακεδονίας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τα τεράστια συλλαλητήρια που οργανώθηκαν σε μεγάλες πόλεις των ΗΠΑ το 1992 για να διαδηλώσουν την αντίθεσή τους στην καπήλευση του ονόματος Μακεδονία από την Π.Γ.Δ.Μ.

Η δράση της Παμμακεδονικής δεν είναι μόνο εθνική, αλλά και κοινωνική. Ανάμεσα σε τόσες δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται η ανέγερση Νοσοκομείου στα Γρεβενά και στο Τσοτύλι, η αποπεράτωση του Οικοτροφείου Τσοτύλιου, οικονομικές ενισχύσεις στο Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο στη Θεσσαλονίκη, στην Εταιρεία Μηχανημάτων και τέλος η ανέγερση του Μνημείου του Μεγάλου Αλεξάνδρου στο Δίον.

Το 1992 η Ακαδημία Αθηνών βράβευσε την Παμμακεδονική Ένωση Αμερικής και Καναδά με το αιτιολογικό ότι "επί μακρών πολυτρόπως εργαζόμενη και εθνικώς δρώσα εν τη αλλαδαπή, προβολή της τε πατρώας ιστορίας και των Ελληνικών Δικαίων μεγάλα συνεβάλλετο".

Για τις δραστηριότητες της Παμμακεδονικής Ένωσης Αμερικής - Καναδά μίλησε στην "Ελληνική Διασπορά", ο πρόεδρος της Ευάγγελος Μιχαλόπουλος, τονίζοντας ότι:

"Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα παιδείας και στη δημιουργία νέων εδρών ελληνικών σπουδών στα αμερικανικά πανεπιστήμια. Και αυτά σε συνεργα-

σία με την ελληνική εταιρεία "Παιδεία" ενός εκπαιδευτικού οργανισμού που έχει κύριο στόχο την ανάπτυξη των ελληνικών γραμμάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Σήμερα η Ένωση βρίσκεται σε αναζωογόνηση, παραμένει δυναμική, είναι από τις πιο οργανωμένες και πρωτοποριακές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο".

50χρονα χωρίς τον Καναδά

Ομως, όπως επισημάνθηκε πιο πάνω, με τη συμπλήρωση των 50 χρόνων από την ίδρυση της Παμμακεδονικής Ένωσης Αμερικής - Καναδά, "ανεξαρτητοποιήθηκαν" οι σύλλογοι του Καναδά, δημιουργώντας την δική τους Ομοσπονδία.

Για το θέμα αυτό μίλησε στην "Ελληνική Διασπορά" ο πρόεδρος της Ηρακλής Χωστελίδης επισημαίνοντας ότι :

"Η ίδρυση της Ομοσπονδίας οφείλεται στο γεγονός ότι ο Καναδάς είναι ένα ξέχωρο κράτος και η νομοθεσία του είναι διαφορετική. Το πρώτο πράγμα που βλέπουν τα κυβερνητικά γραφεία όταν έχουν να αντιμετωπίσουν μία μειονότητα, όταν έχουν να αντιμετωπίσουν ένα οποιοδήποτε θέμα, είναι από που προέρχεται αυτό το θέμα και ποιό το προβάλλουν. Όταν εμείς πηγαίνουμε σε ένα κυβερνητικό γραφείο και παρουσιάζομαστε σαν ένα κομμάτι της Παμμακεδονικής Αμερικής-Καναδά η πρώτη αντίδραση των Καναδών είναι να μας πουν ότι δεν είμαστε καναδική οργάνωση αλλά μία οργάνωση που δρα στις ΗΠΑ. Επομένως ήταν φυσικό να μας πουν "πηγαίνετε στην Αμερική να υποβάλετε τα αιτήματά σας". Ένας άλλος λόγος είναι ότι είναι πολύ πιο εύκολο να υπάρξει συντονισμός μεταξύ των οργάνωσης στην καναδική επικράτεια από ότι να υπάρξει ένας συντονισμός από ένα κράτος έξω από τα σύνορα".

Η νέα Ομοσπονδία, που σύντομα θα πάρει το κανονικό της όνομα, το οποίο θα είναι Παμμακεδονική Ένωση Καναδά περιλαμβάνει περισσότερες από 85 οργανώσεις με ένα σύνολο μελών που ξεπερνά τις 80.000 Έλληνες.

Ρ.Π. ■